

Bilag 1 - Sag fra møde 8. februar om beslutning om håndtering af budgetudfordringer på specialundervisningsområdet

Forventet merforbrug på specialundervisningsområdet

På specialundervisningsområdet forventes i 2023 et merforbrug i forhold til korrigeret budget på 10-15 mio. kr. Prognosen for merforbruget er baseret på en forudsætning om, at alle børn, der får specialundervisning i skoleåret 2022/2023, også skal have specialundervisning i skoleåret 2023/2024. Hertil tillagt prognose for børn, der starter i skole i sommeren 2023 samt oprettelse af flere tilbud.

Det skal bemærkes, at den forventede budgetoverskridelse er på trods af, at området i budgetaftalen for 2023 blev tilført 5 mio. kr. Desuden er visiteringerne for skoleåret 2023/2024 endnu ikke afsluttet, og merforbruget kan således stige yderligere, hvis stigningen i antal elever visiteret til specialundervisning fortsætter.

Årsagen til at det forventede merforbrug allerede er væsentligt større end håndteret i budgetaftalen for 2023 er for det første, at de fem mio. kr. allerede i efteråret var et forsigtigt skøn over budgetudfordringen. For det andet er udgiften steget yderligere grundet stigningen i antal børn der visiteres til specialundervisning.

Budget 2023 til specialundervisning er på 130,7 mio. kr. En budgetoverskridelse på 10-15 mio. kr. vil svare til en budgetoverskridelse på 8 %- 12 % af budgettet. Formålet med denne sag er at udvalget beslutter en løsning, som kan sikre budgetoverholdelse i 2023.

En kompleks ledelses- og styringsudfordring

Når flere og flere børn ikke er en af læringsfællesskabet i den almene folkeskole, men visiteres til specialundervisning, presses området både fagligt og økonomisk. Fagligt, fordi udviklingen stiller krav om stærkere og endnu mere inkluderende fællesskaber, hvor eleverne oplever at være i læring og trivsel. Samtidig stilles der krav om en langt mere nuanceret vifte af mellemformer og specialundervisningstilbud, der skal sikre præcise match til forskellige behov. Økonomisk, fordi segregeringen, dvs. elever, der er visiteret til specialundervisning, presser budgettet, når der er behov for pædagogiske ressourcer og mere specialiserede kompetencer.

Det skaber en kompleks ledelses- og styringsudfordring, hvor det er nødvendigt at fokusere på en tredobbelt bundlinje i form af et ligeværdigt fokus på:

- Det enkelte barns tarv
- Alle børns læring, trivsel og udvikling
- Skoleområdets økonomi

Data for udviklingen i antal børn i specialpædagogisk bistand

Frederikssund Kommune er ikke alene om udfordringen med at flere børn ikke inkluderes i den almene skole,. Inklusionsgraden, som er udtryk for hvor stor andel af elever, der er i den almindelige undervisning, er faldet både i Frederikssund og på landsplan. I skoleåret 2015/2016 var inklusionsgraden på landsplan 95,1 %, mens den var 94,1 % i Frederikssund. I skoleåret 2021/2022 var inklusionsgraden på landsplan faldet til 93,8 %, mens den var faldet yderligere til 92,1 % i Frederikssund.

Jf. nedenstående tabel har der i Frederikssund siden 2020 været en stigning i antal elever med specialpædagogisk bistand på 17 %, hvilket primært skyldes flere elever med enkelt integreret støtte og flere elever i dagbehandling og på egne specialskoler.

	Aktivitet - antal elever			Stigning i antal siden 2020	% - vis fordeling
	aug-20	aug-21	aug-22		
Enkelt integreret støtte	36	42	69	92%	15%
Gruppeordninger	48	51	50	4%	11%
I alt decentralt	84	93	119	42%	27%
Egne specialskoler	198	212	240	21%	54%
Regionale specialskoler	6	2	4	-33%	1%
Specialskoler i andre kommuner	32	23	19	-41%	4%
Efterskole	19	11	8	-58%	2%
Interne skoletilbud på opholdssteder (primært dagbehandling)	44	57	58	32%	13%
I alt segregerede tilbud	299	305	329	10%	73%
Total	383	398	448	17%	100%

Beskrivelse af mulige handlinger

På mødet Skole, klub og SFO's møde 10. august 2022 blev der igangsat en analyse af specialundervisningsområdet. Analysen er nu færdig og fremlægges for Skole, klub og SFO på dette møde 8. februar 2023. Analysen indeholder en række prioriterede anbefalinger, der på længere sigt både vil skabe fundamentet for stærkere læringsfællesskaber til gavn for børns trivsel og nedbringe udgifterne til området.

Imidlertid er der også brug for at arbejde med løsninger, der på kortere sigt kan bidrage til stærkere læringsfællesskaber og reducere udgifterne til specialundervisning. Med det formål at skabe nye helhedsløsninger til skoleåret 2023/2024 har administrationen igangsat en udarbejdelse af et overblik over visitering til specialundervisning ved støttetimer til enkeltelever på almenskolerne. Dette overblik skal anvendes til at tilrettelægge tilbud, der retter sig mere mod læringsmiljøet fremfor det enkelte barn.

Desuden er skolerne og Center for Børn og Skole i gang med at skabe større kapacitet i gruppeordningerne på almenskolerne, således at børn, som ikke er i trivsel i den almene folkeskole, får et gruppetilbud på en folkeskole i Frederikssund Kommune. Ved at skabe flere lokale tilbud på skolerne, bliver det i højere grad muligt at imødekomme børnenes læring og trivsel i et specialiseret tilbud der er en tæt del af almenområdet.

Administrationen forventer et merforbrug på specialundervisningsområdet på mellem 10 og 15 mio. kroner i 2023. Det er forventningen, at der indenfor rammen af Skole, klub og SFO kan findes økonomi (handling), som kan finansiere det forventede merforbrug på specialundervisning i 2023. Nedenfor beskrives tre scenarier for, hvordan dette kan ske.

Beskrivelse af de enkelte punkter fremgår under tabellen.

Beskrivelse	Scenarie A	Scenarie B	Scenarie C
1. Færre børn i SFO end prognose viste	2.000.000	2.000.000	2.000.000
2. Reduktion af det centrale budget til kompetenceudvikling på skolerne	500.000	500.000	500.000
3. Reduktion af budget til kompetenceudvikling i Center for Børn og Skole	200.000	200.000	200.000
4. Tilpasning af naturindsats	300.000	300.000	300.000
5. Fastholdelse og rekruttering	300.000	300.000	300.000
6. IT-budget	1.200.000	1.200.000	1.200.000
7. Udmøntning af trivselsmidler udsættes (Sag 14)	1.775.000		
8. Klassesammenlægning, Jægerspris Skole 9 kl. (Sag 15)	425.000		
9. 2,9 % besparelse på skolerne		5.500.000	
10. Fritidsklubbernes budget reduceres med 1%			200.000
11. 1 % besparelse på skolerne			1.500.000
12. Ingen sommerferieaktiviteter			300.000
13. Mindre overførsel til skolerne fra 2022 (Afhængig af beslutning i overførselssagen i april)	500.000		500.000
I alt	7.200.000	10.000.000	7.000.000

Fælles for de tre scenarier:

1. Der forventes færre indmeldte børn i SFO end antaget i demografireguleringen, udmøntet i 2023. Et estimat er mindreforbrug på to mio. kr.
2. Center for Børn og Skole råder over et budget på en mio. kr. til kompetenceudvikling på skolerne. I 2023 er der foreløbigt disponeret 0,25 mio. kr. til det fjerde modul i forbindelse til diplomuddannelse til makervejledere. Midlerne er en del af egenbetalingen i forbindelse med projektmidlerne fra Villum Fonden. Der vil sandsynligvis også være behov for kompetenceudvikling i forbindelse med realisering anbefalinger fra Program for Stærkere Læringsfællesskaber (Komponent) og her afsættes 0,25 mio. kr. Forslaget indebærer således, at der 0,5 mio. kr. mindre til kompetenceudvikling til skolerne i forbindelse med realisering af anbefalinger.
3. Center for Børn og Skole råder over et budget på 0,8 mio. kr. til kompetenceudvikling af Sekretariat og PPR. I 2023 er der foreløbigt disponeret 0,6 mio. kr. Forslaget indebærer således at der er 0,2 mio. kr. mindre til kompetenceudvikling til PPR i forbindelse med realisering af anbefalinger.
4. Naturindsatsen kan tilrettelægges med mindre budget, således at der ikke etableres støttepunkter i 2023. Et estimat på mindreforbrug er 0,3 mio. kr.
5. Der er i budgetaftale for 2022 afsat 1,3 mio. kr. til initiativer til fastholdelse, uddannelse og rekruttering på skoleområdet i 2023. Der er disponeret 0,6 mio. kr. til uddannelse af praktikvejledere. I april måned vil Skole, klub og SFO disponere de øvrige midler, herunder uddannelse af meritlærer, afholde vikarkurser og initiativer i forbindelse med læreruddannelsen i Hillerød. Den udmøntning kunne

tage udgangspunkt i 1 mio. kr. fremfor den oprindeligt afsatte ramme. Indsatsen er vigtigt i forhold til den langsigtede rekruttering, uddannelse og fastholdelse. Forslaget indebærer således at der anvendes 0,3 mio. kr. mindre til indsatsen.

6. I 2019 besluttede Byrådet, at alle elever i 1. – 9. klasse i folkeskolen i Frederikssund Kommune skulle have en digital enhed til skolearbejdet. Disse skal udskiftes i 2023. Der kunne ses på en løsning, hvor budgettet ikke blev anvendt således at ikke alle elever når at få et nyt device i 2023.

Kun i scenarie A:

7. I budgetaftalen for 2023 blev afsat 1,75 mio. kr. af i 2023 til den almene folkeskole for at styrke målrettet forebyggelse af mistrivsel og skolefravær. Trivselsmidlerne er forslået disponeret i sag nr. 14 på dette møde d. 8. februar. Midlerne kan i stedet tilføres specialundervisningsbudgettet. Skolerne vil i denne løsning ikke behøve at få reduceret deres budget, men i stedet ikke få deres budget øget. Det betyder færre indsatser for at øge trivslen på den enkelte skole.
8. I sag 14 om klassesammenlægninger er der af pædagogiske årsager ikke medtaget klassesammenlægninger på kommende 9. klasse i Jægerspris Skole. Hvis klassesammenlægningerne alligevel foretages vil der være behov for 0,425 mio. kr. mindre i 2023 til ressourceudmeldingen for skoleåret 2023/2024. Det vil betyde at eleverne i 9 kl. på Jægerspris Skole vil have nye klasser i deres sidste skoleår.

Kun i Scenarie B:

9. I 2022 har skolerne bidraget med 5 mio. kr. fra de decentrale budgetter til at finansiere merforbruget i 2022, skolernes bidrag var stort set identisk med det decentrale mindreforbrug fra 2021. Det forventes, at skolernes regnskabsresultat for 2022 samlet vil være tættere på balance og skolerne har derfor ikke de samme muligheder for at bidrage økonomisk, som i 2022. Såfremt skolerne skal bidrage med 5,5 mio. kr. i 2023 bliver det ved et ændret serviceniveau. Desuden vil evt. afskedigelser ikke have økonomisk effekt før efter sommerferien. Så skolernes muligheder for at indhente reduktioner før sommerferien er begrænset til færre indkøb af materialer, færre ressourcer til vikarudgifter og general tilbageholdhed.

Kun i Scenarie C:

10. Fritidsklubbernes budget er på 20 mio. kr. Besparelsen er 1 % og udgør dermed 200.000 kr.
11. Såfremt skolerne skal bidrage med 1,5 mio. kr. i 2023 bliver det ved et ændret serviceniveau. Desuden vil evt. afskedigelser ikke have økonomisk effekt før efter sommerferien. Så skolernes muligheder for at indhente reduktioner før sommerferien er begrænset til færre indkøb af materialer, færre ressourcer til vikarudgifter og general tilbageholdhed.
12. Ingen sommerferieaktiviteter i klubber og Campus i sommerferien 2023 vil give 300.000 kr. i mindreforbrug. Klubberne vil stadig have åbent i ferieperioden.

Ved beslutning om overførsel fra 2022 kan udvalget besluttet, at skoler med overskud ikke får tilført hele mindreforbruget, men at 0,5 mio. kr. i stedet tilføres specialundervisningsbudgettet.

Idet det forventede merforbrug på området på nuværende tidspunkt er et estimat, indeholder både scenarie A og C forslag om kun at finde økonomiske handlinger for henholdsvis 7 mio. kr. og 7,2 mio. kr. på nuværende tidspunkt. Disse scenarier baserer sig på, at der herefter udarbejdes en mere sikker prognose for merforbruget med det formål at udarbejde et nyt forslag til yderligere handlinger til maj, såfremt de ca. syv mio. kr. ikke er tilstrækkelig til at sikre overholdelse af budgettet. Dermed påføres skoleområdet ikke større

besparelser nu og her end absolut nødvendigt. Ulempen er at skolerne får mindre tid til at implementere et ændret serviceniveau, såfremt det viser sig nødvendigt at foretage yderligere besparelser.

Scenarie B indeholder et forslag om at finde økonomiske handlinger for ti mio. kr. her og nu, således at skolerne har længst mulig tid til at implementere et ændret serviceniveau. Ulempen er at prognosen for merforbruget er behæftet med en vis usikkerhed på nuværende tidspunkt og at skolerne derved kan risikere at få reduceret budgettet for kraftigt i forhold til det endelige underskud. Skolelederne påpeger dog, at det af hensyn til skoleårets planlægning, vil være at foretrække at den forventede besparelse på ti mio. kroner besluttet her og nu. Skolerne kan bedre navigere i en besparelse jo hurtigere de kender til den, og deres handlemuligheder forringes betragteligt, hvis der skal findes yderligere besparelser som først udmeldes når kommende skoleår er planlagt.